

בת הרועה

.0.11

דברים מוצקים, דברים שאפשר להשתמש בהם, שניתן לראות ולגעת בהם.

היה מלך בפרס, אמרה סבתי, והיה לו בן, והבן התאהב בבת הרועה. הוא הלך לאביו ואמר, אדוני, אני אוהב בת הרועה ואני רוצה להתחתן אתה. והמלך אמר, אני מלך ואתה בני, וכאשר אמות תהיה אתה המלך, איך יתכן שתתחתן עם בת הרועה? והבן אמר, אדוני, את זה אינני יודע, אבל אני אוהב את הנערה הזו ואני רוצה שהיא תהיה המלכה שלי. המלך ראה שאהבתו של הבן לנערה באה מהאל, ואמר, אשלח לה מסר. והוא קרא לשליח ואמר: לך לבת הרועה ואמור שהבן שלי אוהב אותה ורוצה אותה לאישה. והשליח הלך לנערה ואמר: בן המלך אוהב אותך ורוצה אותך לאישה. והנערה שאלה: איזו מלאכה הוא עושה? והשליח אמר: הרי הוא בן המלך, הוא

לדעת סבתי, יברכה אלוהים, כל האנשים חייבים לעבוד ולפני רגע, ליד השולחן, אמרה לי: אתה צריך ללמוד מלאכה כלשהי, לעשות משהו מועיל לבני אדם, משהו מחמר, או מעץ או מבד או ממתכת. זה לא בסדר שאדם צעיר לא יודע מלאכה מכובדת. האם יש משהו שאתה יודע לעשות? תוכל לעשות כסא פשוט, צלחת, ספל או קנקן קפה? האם יש משהו שאתה יכול לעשות? וסבתי הביטה עלי בכעס. אני יודעת, אמרה, שאתה חושב את עצמך סופר ויתכן שאתה גם כזה. אתה בהחלט מעשן מספיק סיגריות כדי להיות משהו, וכל הבית מלא עשן, אבל אתה צריך ללמוד לעשות

לא עושה כל מלאכה. והנערה אמרה: הוא חייב ללמוד מלאכה כלשהי. והשליח חזר למלך ומסר לו את מלותיה של בת הרועה.

אמר המלך לבנו: בת הרועה רוצה שתלמד

מלאכה כלשהי. אתה עדיין רוצה אותה

לאישה? והבן אמר: כן, אני אלמד לארוג

מחצלאות מקש. והוא למד לארוג מחצלאות

מקש בדוגמאות ובצבעים שונים ועם ציורים

וקישוטיים וכעבור ימים הוא ידע לעשות

מחצלאות קש נהדרות, והשליח חזר לבת

הרועה והראה לה: אלה מחצלאות קש שעשה

בן המלך.

והנערה הלכה עם השליח לארמון והייתה

לאישתו של בן המלך.

יום אחד, סיפרה סבתי, בן המלך עבר

ברחובות של בגדאד וראה מסעדה שהייתה כה

קרירה ונקיה שהוא נכנס אליה וישב לשולחן.

אבל המקום הזה, אמרה סבתי, היה מאורה

של גנבים ורוצחים, והם לקחו את בן המלך ושמו אותו במרתף, שבו החזיקו כבר הרבה

אנשים גדולים של העיר. הגנבים והרוצחים

דרשו כופר על בני האדם האלה, אבל הם לא

ידעו שלקחו שבי את בן המלך. והוא אמר

לגנבים ורוצחים אלה: אני אורג מחצלאות קש,

והן יקרות מאוד. אזי הם הביאו לו קש, ואמרו

לו לארוג מחצלאות, ובשלושה ימים הוא ארג

שלוש מחצלאות ואמר: קחו אותן לארמון המלך

והוא ייתן לכם מאה מטבעות זהב עבור כל

אחת.

הם הביאו את המחצלאות לארמון המלך,

וכשהמלך ראה את המחצלאות הוא ידע שזאת

עבודתו של הבן שלו והביא אותן לבת הרועה

ואמר: אלה מחצלאות שהובאו לארמון שלי, והן

עבודתו של הבן שלי שנעלם.

ובת הרועה לקחה את המחצלאות ובדקה

אותן מקרוב ובכל אחת מהן ראתה כתוב

בפרסית מסר מבעלה, והיא אמרה את זאת למלך.

והמלך, אמרה סבתי, שלח חיילים רבים למקום הזה של הגנבים והרוצחים, והחיילים שיחררו את כל השבויים והרגו את הגנבים והרוצחים, ובן המלך חזר בשלום לארמונו של אביו ולחברתה של אישתו. וכשהוא הגיע לארמון וראה את אישתו הוא כרע ברך לפניו וחיבק את רגליה ואמר: אהובתי, רק הודות לך אני חי. והמלך היה מרוצה מאוד מבת הרועה.

עכשיו, אמרה סבתי, אתה יודע למה כל אדם חייב ללמוד מלאכה מכובדת?

אני רואה זאת בבירור, אמרתי, וכשרק ארוויח מהכתיבה מספיק כסף אקנה לי מסור ופטיש וחתיכת עץ ואעשה מה שרק אוכל כדי לבנות כסא פשוט או אצטבא לספרים שלי.

ספ"ח

עד פרוץ מלחמת עולם השניה בספטמבר 1939 אבא שלי ניהל חברה גדולה עם סניפים בערים חשובות של פולין. כאשר הגרמנים התארגנו קצת אחרי כיבושה של פולין, החרימו את החברה ושלחו את אבא הביתה. הם גם סגרו את כל בתי הספר והאוניברסיטאות, והפסיקו את כל סוגי הלימודים, כך שגם אני, אז תלמיד י"ב, חזרתי הביתה. כעבור יום אבא הלך אתי לבית מלאכה של מסגר, אשר בזמנו עשה עבודות שונות לחברה שלו, וביקש שיקבל אותי לעבודה כשוליה.

עבדתי בבית מלאכה זה מספר חודשים. עבודה לא הייתה לי קשה במיוחד, למרות שעד אז לא היה לי כל ניסיון בעבודה פיזית, אך כאשר נאלצתי לצאת להתקנת מסגרות לחלונות הראווה של חנות, באחד הרחובות הראשיים של וארשה, התביישתי תחילה, והבטתי כל הזמן לצדדים, שמא יראה אותי מי מהחברים, התלמידים או המורים.

כעבור שנה עברנו לגטו וארשאי ואחרי שלמדתי ועשיתי את בחינות הבגרות במחתרת, שלח אותי אבא לעבוד כשוליה בסנדלרייה. במשך כשנה ישבתי עם אימום על ברכיים ותיקנתי ואף תפרתי נעליים.

בסוף לא נעשיתי לא סנדלר ולא מסגר, אך הודות לאבא היה לי הרבה יותר קל להסתגל לעבודה פיזית, כן בזמן המלחמה, וכן אחר כך בארץ.
(אבא נרצח על ידי הנאצים ב-1943.)